

Notat om vurdering av åpning av utendørs tilbud for treningsentre i covid-19-forskriften § 17a første ledd bokstav a

Bakgrunn

Det er kommet flere henvendelser fra Virke trening med spørsmål om treningsentre kan holde tilbud åpent for gruppetrening utendørs i kommuner som er regulert i kapittel 5B. Det er også gitt innspill til hvorfor de mener treningsentre bør kunne ha slikt tilbud åpnet utendørs.

Flere statsforvalterembeter har videreformidlet samme spørsmål fra bransjen og kommuner.

Rettslig utgangspunkt

Det følger av covid-19-forskriften § 17a at nærmere angitte "virksomheter og steder skal holde stengt". Dette gjelder blant annet treningsentre, jf. første ledd bokstav a: "Treningsentre, likevel slik at følgende tilbud kan holde åpent:". Unntakene i bokstav a nummer 1 og 2 er begrenset til å gjelde rehabilitering og opptrening i mindre grupper og individuell trening og behandling som det kan bestilles time til.

HelseDirektoratet har tolket bestemmelsen slik at det er treningsentrenes totale *virksomhet* som skal holde stengt, ikke bare de fysiske lokalene, og at treningsentrenes tilbud derfor må begrenses til de unntakene som er listet opp i bokstav a nummer 1 og 2. Dermed legger vi til grunn at gruppetrening, selv om det er forflyttet utendørs, vil være i strid med forskriften.

Virke trening har fremholdt at § 17a siste ledd tillater utendørs organiserte idrettsaktiviteter, og at utendørs gruppetrening i regi av et treningscenter må bedømmes på samme måte. HelseDirektoratet forstår imidlertid § 17a annet ledd slik at med "organiserte" idrettsaktiviteter menes først og fremst trening i regi av idrettslag, foreninger og klubber, og at trening i regi av treningsentre er kommersielle tilbud som ikke vil falle inn under denne.

Vår vurdering er dermed at dagens rettslige regulering ikke åpner for utendørs gruppetrening som en del av treningssentres tilbud. Dette er kommunisert ut til Virke trening og statsforvalterne.

Smittevern faglig vurdering

HelseDirektoratet har lagt frem spørsmålet for Folkehelseinstituttet som har følgende innspill:

"FHI regner med at det er lav smitterisiko ved utendørs trening i mindre grupper når det holdes avstand og generelle smittevernråd følges. Arrangøren av treningen er ansvarlig for at smittevernrådene følges.

Et av målene med tiltakene i kap 5A-C er å redusere kontakt og mobilitet i samfunnet, særlig på tvers av kommunegrenser. Det er mulig at trening i regi av treningsentre fører til større mobilitet enn annen trening. Treningsentrene har mulighet til å begrense tilgangen til medlemmer som er bosatt i kommunen, og slik begrense mobilitet på tvers av kommuner.

Samlet vurderer FHI at smitterisikoen ved å tillate utendørs trening i regi av treningsentre på samme måte som annen utendørs trening er begrenset, dersom anbefalte smittevern anbefalinger følges. Vi anbefaler at situasjonen følges, og at tiltakspakkene justeres på nytt dersom ny kunnskap og endring i smittesituasjonen tilsier det. "

HelseDirektoratet vurderer følgende:

Vi er enige med FHI i at det er lav smitterisiko ved utendørs trening i mindre grupper når det holdes avstand og generelle smittevernråd følges.

Forskriften om å holde treningsentre stengt i kapittel 5B har flere årsaker. Den ene begrunnelsen er rent smittevern. Denne begrunnelsen blir mindre viktig ved høye smittereduserende tiltak, som trening ute, små grupper, god avstand og generell smittehygiene.

Den andre viktige begrunnelsen for å holde treningsentre stengt i kapittel 5B er å redusere mobilitet både innad i kommunen og over kommunegrenser. Det diskuteres om trening i regi av treningsentre fører til større mobilitet enn annen trening slik FHI også beskriver i sin vurdering.

Helsedirektoratet uttrykker bekymring for å gjøre ytterligere lettelser i kapittel 5B fordi det kan redusere den totale mobilitetsreduserende effekten av nivået. Enhver lettelse i forskriften vil kunne gi noe redusert total effekt av kapittel 5B. Vi er også bekymret for at enda en endring på et avgrenset område som i seg ikke utgjør noen stor smitterisiko, kan skape presedens slik at mange andre grupper også vil be om endringer. Samtidig ønsker vi i utgangspunktet ikke å endre forskriftene oftere enn nødvendig for å beholde forutsigbarhet for kommunene som er underlagt kapittel 5B.

Samlet sett er vi enige med FHI i at trening i ute i små grupper med god avstand og ivaretagelse av generell smittehygiene gir lav smitterisiko. Samtidig er det viktig å ikke åpne for økt mobilitet på dette tiltaksnivået, så en eventuell forskriftsendring må inneholde en begrensning slik at treningsentre dersom de skal holde trening ute i små grupper, må begrenses til egen kommune.

Det er etter vår vurdering nødvendig å begrense adgangen til utendørs gruppetrening til de som er bosatt i kommunen for å forhindre at man åpner for en type mobilitet som heller ikke er tillatt etter kapittel 5C. Tilbudet i kapittel 5C vil fortsatt være bredere, da § 18a bokstav a nr. 1 gjelder både innendørs og utendørs gruppetrening.

Helsedirektoratet anbefaler følgende endring i forskriften

Dersom Helse- og omsorgsdepartementet vil gjøre endringer i forskriften ved å stadfeste at treningsentre kan holde åpent for gruppetrening utendørs, foreslår vi følgende forskriftsendring:

§ 17a. Stenging av virksomheter

Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:

- a. Treningsentre, likevel slik at følgende tilbud kan holde åpent:
 1. rehabilitering og opptrening som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør.
 2. individuell trening og behandling som det kan bestilles time til
 3. **utendørs gruppetrening for de som er bosatt i kommunen**

Man kan vurdere å gjøre rekkefølgen på unntakene lik i §§ 17a og 18a ved å innta den foreslåtte endringen i § 17a som nummer 1 i oversikten over unntak.